

umístění v každodenním fungování zařízení, roli zaměstnanců v naplňování programu rozvoje a způsoby vyhodnocování naplňování jeho cílů. Všechna navštívená zařízení podporují zapojení dítěte do sociálních vztahů v rámci zařízení, podporují navazování přátelských vztahů mezi dětmi a předchází vzniku jakýchkoli forem izolace od ostatních nebo vzniku šikany. Porušení právních předpisů však bylo zaznamenáno ve čtyřech zařízeních při udělování opatření ve výchově a jeho zaznamenávání do osobního spisu dítěte. Prostor pro to, aby si dítě mohlo uchovávat své osobní věci uzamčené a mělo k nim přístup, mělo zabezpečeno 23 zařízení, ochranu jeho osobního prostoru a soukromí zajišťovalo 24 zařízení.

Při ukončování péče bylo dítě rozhodně průběžně připravováno na samostatný život v 19 zařízeních a spíše připravováno v osmi zařízeních. Ve stejném počtu zařízení byly vyhodnocovány potřeby dítěte pro samostatný život a nastavovány postupy k podpoře úspěšného přechodu dítěte do samostatného života. Vzdělávání zletilých nezaopatřených osob (18–26letých) podporovalo a umožňovalo 26 zařízení.

V oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví, zajištění podmínek pro zdravý vývoj dětí, nebo prevence rizikového chování dětí byly zjištěny nedostatky ve dvou zařízeních. Jedno porušení bylo zaznamenáno v oblasti prevence rizikového chování, kdy preventivní program zařízení nesplňoval všechny náležitosti, a druhé v oblasti evidence úrazů.

6.1.5 Personální podmínky v zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy

Pedagogičtí pracovníci v navštívených zařízeních v 70,4 % splňovali stanovené kvalifikační předpoklady. Bezúhonnost splňovali všichni pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci. Psychickou způsobilost splňovalo 81,5 % pedagogických pracovníků. Některé problémy s kvalifikovaností byly způsobeny zpřísněním kvalifikačních podmínek v novele zákona o pedagogických pracovnících (nutné speciálně pedagogické vzdělání i v dětských domovech) a faktická nemožnost pracovat v zařízení bez splněných kvalifikačních předpokladů. Specialisty (např. etopeda, psychologa, popř. psychoterapeuta) zaměstnávaly převážně výchovné ústavy, dětské domovy se školou a diagnostické ústavy, což vyplývá z jejich povahy a funkce. Do těchto zařízení jsou zařazovány děti s různým stupněm poruchy chování a odborná péče specialisty je pro ně nezbytná. Dětské domovy řeší tuto situaci buď částečným úvazkem pro specialistu, dohodou o provedené práci, nebo úzkou spoluprací se spádovým diagnostickým ústavem, který jim tuto péči zajišťuje svými pracovníky. Interní psycholog byl zaznamenán v osmi navštívených zařízeních, etoped ve čtyřech. Překvapivě málo pedagogů mělo absolvován psychoterapeutický výcvik, byli zaznamenáni pouze ve čtyřech zařízeních. Všechna kontrolovaná zařízení mají definován způsob podpory osobnostního a profesního rozvoje pracovníků, 25 z nich má definovány postupy pro pravidelné hodnocení a kontrolu pracovníků a týmů.

Všechna navštívená zařízení měla vypracovaný plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Prioritou bylo získání kvalifikačních předpokladů a absolvování vzdělávacích aktivit využitelných při specifických činnostech v zařízení. Převažovaly vzdělávací akce k prevenci jednotlivých forem rizikového chování.

6.2

Průběh v zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy

6.2.1 Realizované formy a metody sledované činnosti

ČŠI realizovala 157 hospitací ve školských zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy. Prostorové vybavení a materiální podmínky ve všech zařízeních odpovídaly výchovně vzdělávacímu cíli a činností. Sledované činnosti probíhaly věcně a odborně správně. Individuální přístup ke specifickým potřebám dětí byl zaznamenán v 79,7 % hospitací, diferenciací činností v 70,3 % hospitací.